

ՄԱՐԻՏՍԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Հայաստան-Սփյուռք համաժողովում
մի շարֆ նոր խոսումներ հնչեցին, որոնք
միատեղ գուցեց թե դեմք է հիշատակել այն
առօնութ, որ դրանք Հայաստանի հետազա
ընթացքի հետ կապ ունեն: Նախ Մերժ
Սարգսյանը, երկու դեմքում էլ տրվելով
գուցեց համաժողովի Եփորիային, եւ երկու
դեմքում էլ տարբե երկարեցի «ընդե-
քն», երկու նորություն հնչեցրեց: Մեկն
այն էր, որ Ֆեղաստանության 100-րդ
տարելիցի դեւական հանձնաժողովը Ե-
ղեռնի հարյուրամյա տարելիցը նեւուց
հետո վերածվելու է հայության աշխա-
տանքը համակարգող համահայկական
խորհրդի: Այսինքն՝ սա տուր եր այն առա-
ջարկներին, որ դեմք է ստեղծել համահայ-
կական խորհուրդ կամ մարմն՝ հայկա-
կան խմբին ավելի համախումք մո-
ւումալու համար: Սակայն թե որքանով է
հարմար Հայաստանի նախագահին ա-
ռօնուել հարերք կորհեց Անիքութիւն:

ասրամսիր, օափառը «Եղբարաւուն ու բուռն» էին: Այսինքն՝ մեծ խնբերի հետ սփելու տոտալիսար, ուղղահայց հարթերություններից արդեն տասնյակ տիներ մեր դեկավարները չեն կարողանուած հրաժարվել, եւ դա ոչ թե այն դաշճառով, որ չեն ուզում, այլ դարձաղես չեն գիտակցում դրա անհրաժեշտությունը, ուղղահայց-թելադրող սփումների ոճը նրանց արյան մեջ է: Երեկ սերունդ դեմք է փոխվի, անզամ՝ սփյուտահայերի սերունդը, որ գոնե սփյուտի հետ հարաբեր-վելիս բոլորովին այլ, զուգահեռ-հորիզոն նական կաղեր գործեն, դետությունն այնքան խելացի գտնվի, որ հանդես չգա թելադրողի, հրամայողի դերում, որ փնտ-վեն-գտնվեն սփյուտի հետ աշխատելու այնպիսի ֆորմաներ, որոնք արդյունավետ լինեն երկուասեթի: Միգուց դա կարելի է անել հանդիսավոր-կարուտայի մասն առանձին կազմակերպելով, ներկայացուց-չական մարմինների ամփոփիչ հանդի-

սար հէ թէ գորուապասության սրցազար
է համաժողովում, այլ գեղեցիկ ու դաբե-
շիկ ելություն մրցություն, սփյուռքի ներ-
կայացուցիչները մրցում են իրար հետ, թէ
ով ավելի գեղեցիկ եւ զգացական կխո-
սի... Որումները մեկ է՝ մի բանի հոգի են
կայացել ու ներկայացնելու են: Ու, ա-
սեն, այնան էլ չին երեւում տարբեր հա-
մայնների՝ իրարից այնան տարբեր խն-
դրիները, դրանք նույնականացվում էին:
Իսկ թէ ինչպես կարելի է ռուսահայ եւ ա-
մերիկահայ համայնների տրամադրութն
տարբեր անելիքները ու խնդրիները չերեւա-
կել հենց որումների տեսնվ՝ անհաս-
կանալի է ընդհանրապես:

Եսկ այսմեն՝ սպիրուտահայերը գոհ
էին, իրաւ տեսան, նախագահին, վարչա-
տեսին, ԱԺ նախագահին, հետյանին
տեսան, Է. նալբանդյանը նրանց բացա-
րեց՝ իմջու է Քայաստանն այս անում, ու
այն չի անում արտաքին ճակատում:
Պատշտանության նախարարությունում

Հայրենիք-Սփյուռք կաղերի ձեւաչափերը վերանայման կարիք ունեն

Սակայն մի շարֆ դիտարկումներ մեզ թույլ կտանք՝ բարի կամեցողի դիրքերից միայն:

Ասեմի, որ հաճաժողովի արդյունիք առևտնությունը կունքը գուցիչ է նաեւ այն հոչակազիրը որ հրապարակվեց հաճաժողովի ավարտին եւ որում, կաթես մանրադիտակի տակ, երեսում էին այս կարգի հաճաժողովի բոլոր կազմուներն ու ողջ մասինալիքները: Խկազմես որ դարձաղես մի հոչակազիր, որտեղ շատ աշխատությունը եւ հոչակազրային մոտեցումը իրենց բարձրակետին էին հասել՝ հնչուն ու դաբետին բարերի ու նախադասությունների ողջ փայլով ու ցեղությամբ, որը սովորաբար

Իմաստում է դատարկ բաների մասին Երկարագույն ու գործնական նշանակություն չունեցող Երևույթի հոմանիք: Խոս սպասում էին ընդամենը նոտակա ժայլերի հսակ թվարկումի:

Իհարկե, առավել հետ կիմեր ուրիշ
շատ լրացված իջողների նման խոսել այս
հերքական համաժողովի ձանձրալի դա-
թոսից եւ գործությունից, բայց ո՞ս կարե-
լի է հետ ամել, եթե չես մասնակցել հա-
մաժողովին, չես տեսել սիյութքահայերի
երկրից հռապահ մի քան լսելու կարուսալի
հայացքները, եթե չես նկատել, թե որիան
բարդ է աշխատել հայուրավոր մասնա-
կիցների հետ հենց տեխնիկապես, ել ու
մնաց՝ նորակայանորեն:

Ուղակի կարող ենք նեԵլ, որ ընթաց-
յում մեզ չէր լինմ ինչ-որ կուսակցության
համագումարին ներկա լինելու զգաց-
դությունը։ Ասեմք ՀԿԿ համագումարում
էլ տեղական կառուցներից ու գործադի-
րից բարձրագույն եղանակ են լինում, երկ-
րի դեկապարների ելույթներն են ընդմիջօ-
վում ծափերով, անեն ինչ նոյնինա որոշ-
ված ու գծված է լինում, որքան որ այս հա-
մաժողովում եղավ։ Նոյնը տեղի էր ունե-
նում խորհրդային տարիներին, ՀԿԿ հա-
մագումարներում, որտեղ նույն կերպ դա-
թուր հասնում էր ինքնանոնացության

Թումները մասնակիցների հիմնակած մասի մեկնումից հետո թղթնելով: Միգուց է իմաստ չունի այստեղ մեծ համաժողով ամել, այլ կարելի է աշխատաշքան առ աշխատաշքան խնդիրները վեր հանել, առաջ եւ իմի բերել մի փոքր ընդհատումներով: Չնայած շատերն էին նույն սփյուռքահայերից, որ եկան, միմյանց ճանաչեցին՝ համայնքներն այնքան ցրված են, որ նրանց ներկայացուցիչները միմյանց չեն ճանաչում հաճախ:

Բայց Եւ՝ ստացվում է, որ սիյունքահայ խնդերն ու կառուցները հավաքվում են ոչ թե իրենց անելիքն իրաղես բննարկելու հետազա բայլերը մօւակելու, այլ ծանոթանալու միջյանց ու Դայաստանի դեկապարության ժեսակետների հետ՝ դաշտավանքանը, արտաքին հարաբերությունների խորհրդաւանական ուղղությամբ։ Այսինքն՝ լավագույն դեմքում՝ եվլուսիան են գալիս հայրենիք, որից օգսվելով դեռությունն իր բաղադրականությունն է ներկայացնում նրանց։ Եւ միայն։ Ու դրա հա-

ՎՃՌԱԿ ԴԱՏԱՄՐ

Եկեղեցական համայնքը, որը կառուցված է հավերժացնելու Թուրքիայի կողմից իրազրության 1915-ի Ցեղասպանության զոհերի հիշատակը, միաժամանակ թանգարան եւ արխիվային կենտրոն էր, որտեղ ցուցադրված էին դատմական փաստաթղթեր եւ զոհերի նաև նմունություններ:

Նման գործողությունը դեմք է դատապարտեն բոլոր Երկները, Անրազայլ եւ հասկա-
լես Թուրիխան:

Խայածանի գումարը և գումարը՝ լուսաբար խայածան օրան
Հայաստանի Թեմեյան Մշակութային Միություն// Ս. Նահանջերի և
Կանադայի Թեմեյան Մշակութային Միություն
Փետր. 23, 2014 թ.

ՎՃՌԱԿԱՆՐԵՒ ԴԱՏԱՄԴԱՐՏՈՒՄ ԵՒԲ

Թեթևան հիմնադրիների մարմինը, Լոնդոնի Թեթևան Տրասը, Դայաստանի Թեթևան մշակութային միությունը եւ Ս. Նահանգների ու Կանադայի Թեթևան մշակութային միությունը ամենայն ուժգությամբ եւ վճռականորեն դատաղարում են Տե՛ր Չորի (Սիրիա) Մրց Նահատակաց եկեղեցու ավելման դաշտառ դարձած ահարեւշական գործողությունը:

Եկեղեցական համայիշը, որը կառուցված էր հավերժացնելու Թուրքիայի կողմից իրազրոջված 1915-ի Ցեղասպանության զոհերի հիշատակը, միաժամանակ թանգարան եւ արխիվային կենտրոն էր, որտեղ ցուցադրված էին դատմական փաստաթղթեր եւ զոհերի նասուները:

Նման գործողությունը դեմք է դատապարտեն բոլոր Երկները, Անրազայլ եւ հասկա-
լես Թուրիխան:

Խայածանի գումարը և գումարը՝ լուսաբար խայածան օրան
Հայաստանի Թեմեյան Մշակութային Միություն// Ս. Նահանջենի և
Կանադայի Թեմեյան Մշակութային Միություն
Փետր. 23, 2014 թ.

ՍՈՒՐԵՆ Բ.
ԱՐԳԱՅԻՆ

ՈՍԿ ատենադղիր, համաժողովի մասնակից

Հայաստան-Սփյուռք երկար սղսված հաճախայկական հիգիենորդ հաճաժողովը մեկնարկեց սեպտեմբերի 19-ին: Երկիրի հշխանությունները եւ ճասնապիրաբես Սփյուռքի նախարարությունը մանրակրկիս նախա-

որ ելույթ ունեցողների զգալի մասը դա անում են անելու, բացակա չստանալու, «երեւալու» համար: Որեւէ նոր գաղափար, մշածողության տեղաշարժ դրանցում, մեղմ ասած, բացակայում էր: Որոշ դեմքերում նույնիսկ թվում էր, որ ճառասացներից ոմանի առաջին անգամ էին տեսնում ընթերցվելիք տեխնոլոգիա: Մի բան էլ, ի սկզբանե կարծես կարեւորվել էր ոչ թե ասելիքը, այլ սփյուռքյան բոլոր կառույցներին չնեղացնելու հանգամնոր: ար-

Սասնազիտության բերությունների բերությունների մասնակցում ների համաժողովը կի էր զարնում երկու կից ավելի հիսուսաւոտությունը: Առարտությունն այն էր, ով ված՝ ինչ գնով էլ պարունակությունը է արձանագրելու վի կայացած լինելու համար կազմակերպությունը կան չեն: Բոլոր երաժշտությունները, բացիմատության ասած, ցայտոնության մասնակցությունը կազմակերպությունը կան չեն:

յում իրականացվելիք բայլերի համաձայնեցում, որոնցով միայն հնարավոր կդառնա մեզ նետված մարտահրավերներին ու հակաբարոգչությանը ոչ միայն դիմագրավել, այլև արժանի հակահարված տալ եւ, վերջապես, նավթաղոլարային հզոր արշավին արժանադարձիվ հակադարձել եւ հաստատուն բայլերով շարժվել առաջ՝ դեմի արդարության հաղթանակի հանգրվան:

Ուզում եմ խոհերս կիսել
նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիո կա-

Անրումներ Հայաստան-Սփյուռք հինգերորդ համաժողովից հետո

nünf

ոյնք նղատակահարմար էր
շուրջ երկու տասնյակի հասնող
ելույթների բանակը: Ակներեւ
էր, որ առաջին չորս-հինգ ե-
լույթներից հետո ոչ ոք կամ չէր
լսում կամ եեւ էր ընդունել, թե
իբր լսում է:

Մյուս ոչ ցանկալի երեւոյքը
Ծիստավարների «առատու-
թյունն» էր: Անկեղծ ասած,
տոպավորությունն այնոհին էր,
թե Ծիստավարներն ավելի շատ
են, քան շարժային մասնակից-
ները: Արդյո՞ք դա անձնավորված
սիրառահում էր, թե մեկ այ-
բան, չփառեն, սակայն հստակ
էր, որ Ծիստավարների ցուցա-
կում ավելի շատ ատենադես-ա-
տենադդիրներն էին, քան բն-
նարկվող հարցերի խորագիտակ
մասնագետները:

Ազի զարնոյ մեկ այլ թերությունն էլ այն էր, որ համաժողովը դադարացնելու պահին մի սրահում շարունակվում էր Հայաստան Սփյուռք, իսկ մյուսում սկսվեց լրագրողների համահայկական յոթերորդ համաժողովը։ Կարծասած, ստացվեց մի իրավիճակ, երբ լրագրողները, ովքեր ին խորհն համոզմանք, ամենակարեւոր դերակատարությունը դիմի ունենան Հայոց ցեղասպանության, Հայ դամարդարացի լուծման համարայի ճակատում, դարձադիւն գրկվեցին Եղիշենի 110-ամյա սաւելիցին նախորդության ժամանակում ձեռնարկվելի է այս համաժողովը։

խնդիրներին տեղյակ լիճելուց, այդ հարցերի բնարկումներին հասու Եւ ճասնակիցը դառնալու հնարավորությունից: Նկատելի էր, որ շատերը հաճախ դահլիճից դահլիճ էին անցնում, որ գոնե արտահայտված զաղափարների փերաններին հասու դառնան, այդ ընթացքում, անոււծ, ավելի շատ կորուսներ ու բացք-որումներ ունենալու:

Մասնագիտության ու հետարրությունների բերումով ավելի շատ մասնակցում էի լրագրողների համաժողովին։ Կրկին աշխի էր զարնում Երկու տասնայակից ավելի ճիշտապահների առատությունը։ Առաջին տղավորությունն այն էր, որ խնդիր է դրված՝ ինչ գնով էլ լինի հարկավոր է արձանագրել համաժողովի կայացած լինելու փաստը, իսկ մնացածն այնքան էլ եական չէ։ Բոլոր ելույթների ընթացքում, օպիտմատային լեզվով ասած, ցայտոնտային իրավի-

թողիկոս Արամ Առաջինի համաժողովի բացման լիազումար Ծիստում ունեցած Ելույթի մասին: Ասեմ, որ առավել հետաքրությամբ էի սպասում Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսի Ելույթին: Վեհափառ հիանալի, ավելին՝ որոշադես տիրադեսում է հրետորական արվեստի նրբություններին, ունի հրաշալի, խրոխ ձայն, ականջահաճ առօգանություն: Այս բոլորն էլ նորասում են, որ Նրա Ելույթը դառնա ազդեցիկ, թելարդող ել ամբողջովին կամնի լսարանը: Ասվածի բովանդակությունն էլ Եկապ լրացնելու ել դատահական չէ, որ Ելույթը բազմից ընդհատվում էր ծափակարություններով: Խոստվանեմ, որ խորհրդային կոնունիստական վաշչաճեկ վերացումից հետո այդդիմի ծափահարուա Ելույթի ներկա չէի Ենել:

Միանգամից խոստվանեմ
որ ինձ՝ դատմարանիս համար
էլ ասվածի շատ դրվագներ են-
գեհարազա են: Սակայն
աճբողջ ելույթի մասին կոլգե-
նայի ասել, որ այն մի իիչ վար-
դան-մամիկոնյանական էր
հոլգական: Հանգամանի, որը
խորհելու առիթ դիմի տա, բա-
նի որ այլեւս զգացնում ային
լինելու իրավունք չունեմ: Իսկ
ինչ վերաբերում է Թուրքային:
Սահմանադրական դատարան
դիմելուն, առա ողջունելով
տեսականից գործնականին
անցնելու նրա վճռականու-
թյունը, ցանկանում են բոլո-
րիս զգուշացնել. լինենք առա-
վել զգոն, թույլ չժամն, որ հան-
կարծ թուրեն այդ հայցն աճ-
բողջովին տեղափոխեն բաղա-
խցիալիրավական հարթու-
թյուն, թյուրիմացության մեջ
զցեն աշխարհի առաջադեմ
հասարակությանը եւ հերթա-
կան դավը հյուսեն Յայ դաշի-
արդարացի լուծնան ճանա-
դրակին:

Գիտեմ, որ համաժողովի մասին շատ հրապարակումներ են լինելու, թեր ու դեմ կարծիքները են հնչելու: Նաև համոզված եմ, որ իր աճբողջության մեջ այն կայացավ եւ հաստա շարունակական բնույթ կունենա Իսկ անձնական դիտարկումներն ու որու թերությունների մասին բարձրաձայննելը միայն մեկ նորատակ ունեն եւ դայնանավորված են աղագայում այդիսի համաժողովներն ավելի կատարյալ, ավելի գործնական ենքնելու անհագ ցանկության:

ՀՈԼՆԱՍՏՈՎԱՆՈՒՄ ԺԵՂԱՍՊԱՆՈՎԾՅԱՆ ԺԻՄՈՒՄԸ ԿԱՊԱՏԾՎԻ

2014 թ. սեպտեմբերի 11-ին Հունաստանի խորհրդարանը ընդունեց մի օրինագիծ, որը բերականցնում է Երկրում ճանաչված բոլոր հակամարդկային ոժիրների, Անտառյալ Դայոց ցեղասպանությանը:

Զաղագակրության ել ժողովրդականության օրը

հազարության օրքան Կուսանսա-
նը օսմանյան լին տակ է եղել մին-
չեւ 1830 թ. իր անկախացումը:
Դույները, ինչուսն եւ մյուս Իրասո-
նյա ազգերը, Օսմանյան կայսրու-
թյունուն ենթարկվել են հալա-
ծանիների, իսկ Պոնտոսի հույները
1916-ից ցեղասպանության զոհ
են դարձել: Փարիզից «Նեմեսիս»-
ի ուղարկած հաղորդագրության
մեջ մաղթանի է արտահայպում,
որ Ֆրանսիացի խորհրդարանա-
կանները հույն դատավանդունե-
րի չափ բաջություն ունենան եւ ի-
րենց հերթին ընդունեն Քայոց ցե-
ղասպանության ուրացումը Իրե-
կանացնող օրենի: Մինչ Թուր-
քիան համառորեն ժխտում է Ցե-
ղասպանությունը եւ դասագրե-
րում խեղաթյուռում դատմությունը,
հարկավոր է, որ մարդու իրա-
վունքների հայրենիք Ֆրանսիան
լսելի դարձնի արդարության ճայ-
նո:

Բարսեղ
Կանաչյանի
ջութակն
ու այլ իրեր
Հայաստանում

Կոմղողիսոր Բարեւ Կանաչանի դուատը՝ Սեղա Կանաչանը Դայասանում է: Մեկ շաբաթ առաջ նա Եղիսե Զարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանին է հանձնել իր հոր անձնական իրեր՝ ջուրակը, ոսկե ժամացույցը, որ կոմղողիսորը նվիրել է իր իսկ հիմնադրած «Գուսան» երջախումբը: Սեղա Կանաչանը իր հետ պերել է նաև որոշ նուաներ՝ դարձալի հանձնելու թանգարանին: Տարիներ շարունակ աշրթե կասկածներ են հնչում, թե «Երազ» երգը Բարեւ Կանաչանը չի գտել: Տարբեր կոմղողիսորների անուններ են Տալիս՝ որդես հեղինակ: Սեղա Կանաչանը բերել է նաև «Երազ» երգի նուաները, որդես աղացուցի, որ դա իր հոր ստեղծագործությունն է:

Սեղա Կանաչյանի հետ հարցազրույցը կարդացել «Ազգի» հայորդ համարում:

www.armcongress.am

www.azgo.am

ՀՈՎԻԿ ԱՖՅԱՆ

ԵԱ ՊԵՐ ԶՆԻՔ ՄՐՁՆԾ ՆԱԽԱՏԱԿԱԳ ԵԼԿԵՂԵՑԻՒ

Վերջին օրերին Հունաստանում գտնվող Մեծի Տաճակի կաթողիկոս Արամ Առաջինը, անդրադարձալով նոյն օրերին Դեր Զորի Սրբոց Խահասկաց հայոց Եկեղեցու Պայթեցման փաստին (ինչն իրականացրել է այս դեպքում), դատելով Ծովութիայի հանցակից լրությունից, Անկարայի առնվազն լուր համաձայնությամբ) հայտարարել է. «Հայոց ցեղասպանության 100-ամյակի ժամանակին եւ Հայաստանի Հանրապետության անկախության 23-րդ տարեդարձի օրը կատարված այս ոճիրը, ըստ մեզ, բարբարութեական արարք է: Այդ ոճիրի հետևող կանգնածները թող իմանան, որ մեր նահատակների հիշատակը եւ հանուն արդարության մեր ժողովրդի Պայֆարը խորհրդանուող Դեր Զորը՝ որմես Հայոց ցեղասպանության նահատակների սրբավայր, ինաւապու չէ ոչնչացնել մեր ժողովրդի հավաքական հիշողությունից»:

Անշուրս այսինքն է...

Նույն այս օրերին, ավելի կոնկրետ՝ Հայաստանի անկախության 23-րդ տարեղա-

ձից երկու օր անց ընդամենը, Երեւան-Մոսկվա տեսակամուրշի ժամանակ, Երեւանում ՌԴ նախարարին դեսպան Վլաչեսլավ Կովալենկոն հայտարարեց. «Հայաստանը եթե չի ցանկանում վտանգել իր եւ հայ ժողովրդի առաջան, աղա դեք է անդամակցի Եվրասիական միությանը»: Դեսպանի խոսերը ավելի վաղ հստակեցրել էր Ռուսաստանում հայտնի փորձագետ Դուգինը՝ հայկական կայթերից մեկին նելով, թե «Հայաստանը կամ կիմի Եվրոպ, թե «Հայաստանը կամ կիմի առհասարակ»:

Ժողվուրդ նսեմացնող այս երկու հայտարարություններին չեն դասախսանել ոչ Արամ Առաջին կաթողիկոսը, ոչ Հայաստանի նախագահի աշխատակազմի ղեկավարը, ոչ ԱԳ նախարարը, ոչ ուժի

Հիմա, կարող ենք նեն արդյուն
արձանագրել, որ ի արթերով պահպան
Ցեղասպանության զոհերի հիշա-
սակի, Ցեղասպանության առհա-
սարակ, Դայոց անկախությունը
ամենեւին էլ միավորիչ եւ հա-
մընդիմանուր գործոն չէ համայն-
հայության համար: Գուցե Ուլ-
սաստանին, նրա ներկայացուցիչ-
ներին, անկախ վերջիններին ով-
լինելուց, չի՞ կարելի դեմ հայտա-
րարություն անել, որովհետեւ Ուլ-
սաստանը մեր անվտանգության եւ
աշարժաբար ամբողջականու-
թյան երաշխավորն է:

Onigt.
156

Սինէդեռ Ցեղասպանության
100-րդ տարելիցին ընդառաջ Ցեղասպա-
նության միջնավոր անմեղ նահատակ-
ների հիշատակը բարձր դահլիճ նոյատա-
կով հրաւայի միջոց է մեզ հիմա ըմձեռն-
ված՝ անոր դահլիճ մեր եւ նրանց երազան-
քը, անոր եւ անձեռնմխելի:

Սա նոյնական կարելու գործ կիխի, որվան
Դեր Զորի Արքոց Նահատակաց հայ Եկեղեց-
ցու Վերականգնումը, ավելին, Վեցինս
հնարավոր կիխի միայն այն դարապայում
եր մենք աճուր դասենմ մեր անկախությու-
նը՝ դատապարտելով մեր կորողներից բա-
ցի մեր դեւականության վրա որեւէ հար-
ձակում, որեւէ կողմից:

Անտեսվերի 2-ի գիշերը

Եր Հայաստանը ստորագրում էր Թուրիֆիա-
յի հետ հարաբերությունների հաստաճան
վերաբերյալ գոյզ արձանագրությունները,
ավելի ձից՝ Եր Երկու Երկրների ԱԳ նա-
խարաներն արդեն նախաստորագրել էին
դրանք եւ ընթանում էր Երկու հասարակու-
թյուններին արձանագրությունների վերաբե-
րյալ իրազեկման, գոյց նաև այդ արձա-
նագրությունները ստորագրելու կաղակցու-
թյանը հանդիպան գործընթաց, Հայաստա-

բայց համապատասխան գույքը արդար, ու դա անհամար է նախանական Սերժ Սարգսյանը ձեռնարկեց իր՝ թերեւս ղատնական շօղագյուղունը Սփյուռքի գաղթօջախներով։ Ինչդես իշխում ենք, այն ժամանակ Սերժ Սարգսյանը աշխարհում սփյուռք հայությանը, գրնե դրա ակտիվ եւ ազդեցիկ հասվածին ներկայացնում էր Թուրքիայի հետ հարաբերությունների հաստամանը կոչված արձանագրությունների էլույթունը եւ փորձում բացատել, որ այդ արձանագրությունների սուրագրնամբ Հայաստանը ոչինչ չի կորցնում, դեռ մի բան էլ շահում է։ Ինարկե, այդ շօղագյությամբ Հայաստանի նախագահը չէր հարցնում Սփյուռքի կաթիֆը՝ սուրագրել արձանագրությունները, թէ՞ ոչ, բայց մյուս կողմից սա նախադեմ էր, որ այսուհետև Հայաստանի նախագահը, ով էլ նա լինի, դարտավոր է Հայաստանի համար կարեւորագույն որոշումներ կայացնելուց առաջ այդ որոշման՝ եթե ոչ թուլավորությունը հարցնել այդ թվում Սփյուռքից, աղա գրնե բացատել, այդ թվում Սփյուռքին, կոմկրետ որոշման էլույթունը, այն կայացնելու դրդատաշնամքներ։

տանում ապրողներ», ուրեմն այդ թվում են նաև սփյուռքի մեր հայենակիցները, որոնց իրենց անկուսրում կամի շնորհիկ՝ ամեն մեկն իր գաղթօջախում «Հայաստան» կերտել եւ «Հայաստանում» է ապրում, որոնց ամեն տարի, տարին մի ժամի անգամ իրենց հանգանակություններով, անհատույց համագույն գաղթություններով, հենց Հայաստան բայսի որոշման մեջ իրենց չափով դեր եւ վերցնում: Կամ, երբ ասում ենք «մեր դաստիարակությունները Արցախը Հայաստանի մաս չեն», դեմք է նկատել, որ հենց մեր դաստիարակություններով Հայաստանի մաս է, այլ հարց եւ Հայաստանի Հանրապետության...

Դանակի վերջապես սեմտեմբերի 2-գիշերին: Ուժմն դատելով ՀՀ նախագահի խոսքերից, բանի որ ինը չէր կարող «մեկ գիշերում բոլորի կարծիքը հարցնել», կմասնակի, որ ինը՝ կոնկրետ ՍՍ-ին մեր երկի միանալու որոշումը կայացրել է՝ նախ առանձ բոլորի կարծիքը հարցնելու, աղյա եւ՝ «մեկ գիշերում», ենթադրելի է՝ սեմտեմբերի 3-ին նախորդած սեմտեմբերի 2-ի գիշեր:

Ի՞նչ է սա նշանակում. նախ, որ Հայաստանի անդամակցությունը Սահսային միությանը գրնե Սերժ Սարգսյանի համար եղել է հանկարծակի, աղա եւ այս որոշումը ու այնքան մեր նախազահի որոշումն է, որիամբ Արև Արք որդիառության ճշմարտ իետնամա

ՀՈՎԻԿ ԱՓՅԱ

**Ստեփանակերտում
կկազմակերպվի
բողոքի ակցիա
ընդդեմ
տրանսպորտի
ուղեվարձի
թանկացման**

Հոկտեմբերի 1-ից Ստեփանակերտում հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը մեծ դժգոհություն է առաջացրել ոչ միայն հասարակության շրջանում, այլև կուսակցությունների մոտ։ Մասնավորապես, «Ազգային վերածնունդ» կուսակցությունը հանդես է եկել ուղեվարձի թանկացման դեմ հայտարարությամբ՝ ներկով, որ նախատեսում են իրականացնել բողոքի ակցիաներ։ Ըստ կուսակցության, ուղեվարձի թանկացումն անհիմն է եւ 70-ի փոխարեն 100 դրամ սակագին սահմանելը՝ սխալ է։ Ուղեվարձի թանկացման դեմ արտահայտվել է նաև ԼՂԴ-ում գործող Հայ հեղափոխական դաշնակցություն կուսակցությունը։ Մասնավորապես, ԼՂԴ Աժ ՀՅԴ խմբակցության դատամավորները հարցը բարձրացրել են կառավարության հետ հարց ու դատախանի ժամանակ, սակայն դարձվել է, որ խնդրի դատախանառուն ոչ թե կառավարությունն է, այլ Ստեփանակերտի բաղադրեարանը։ Դաշնակցությունից հայտարարել են, որ դատախասվում են հանդես գալ տարբեր նախաձեռնություններով եւ այս դատին բնարկում են բողոքի ակցիաների ծեւաչափը։

Ստեփանակերտի ավտոբուսային երթուղիները սպասարկող ընկերությունը մրցութային տենդերը շահել է 6 տարի ժամկետով, որի ժամկետը դեռ չի ավարտվել։ Չնայած մրցությունը շահած տենդերում հաստատված է եղել 70 դրամ երթուղու արժեքը, սակայն Ստեփանակերտի բաղադրյալ բարեկարգությունը են, որ հաշվի առնելով վառելիքախութային նյութերի գների զգալի աճն ու վերջերս կատարված աշխատավարձերի բարձրացումն ու ներառագային երթուղիների բարելավման սկզբունքը, անհրաժեշտ է վերանայել միջադաշտային ուղեվարձը։ Թաղադրյալ բարեկարգությունը հայտարարում են, որ իրենց հենքում են ԼՂՀ ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին օրենքի դրույթների վրա, ինչը փաստում է, որ երթուղու ուղեվարձը կարող է վերանայվել օրենքիսկ դաշտառներով՝ դրամի արժեգրկում, վառելիքախութային նյութերի գնի ուղարկածան են և լավագութային առաջարկությունները կատարվում են առաջարկությունների հետ մեջ։

Ի դասախոն այն որակումների, որ ուղեգործի բարձրացումն անհիմն է, Ստեփանակերտի բաղադրատեսարանից հավաստիացնում են, որ հառուկ ուսումնասիրություն են իրականացրել նաև իրենց աշխատակիցները: Պարզվում է ուղեւորափոխադրում իրականացնող «Սիեր» ՍՊԸ-ն եւ «Ստեփանակերտ սերվիս» ՓԲԸ-ն տարբեր սակագներ են առաջարկել: «Սիեր» ՍՊԸ-ն երրուղու սղասարկման համար առաջարկել է 112 դրամ, իսկ «Ստեփանակերտ սերվիս» ՓԲԸ-ն՝ 120 դրամ: Խորհրդակցության ընթացքում բաղադրելի առաջարկությամբ ներարարային տրանսպորտի համար սահմանվել է 100 դրամ:

Երուսաղեմահայ Ծործես Ավագյանը 9 տարեկանից նորատեսում գրի է առնում աղրած ամեն օրը։ Թեեւ իրաւալի հիշողություն ունի ու կարեւոր տարբեր երթերը երթեք չի մոռանում, բայց բուղը ու գրչին ավելի շատ է զսահում։ Արմատներով Կիլիկյան Հայաստանից է, որտեղից էլ ծնողները գաղթի ու դեգերումների ճամփերով հասել ու հաստապել են Երուսաղեմում։ Տիկին Ծործեսն ամեն տարի գալիս է Հայաստան՝ մասնակցելու «Հայաստան-Սփյուռք» համաժողովին։ Նա Երուսաղեմի Հայ դասի գրաւենյանյալի դասախսանուն է։ Ավագյան բույրերը 4-ն են. չեն ամուսնացել, որդեսազի ամբողջովին նվիրվեն Հայ դասի լուծման գերնադասակին, հայկական լորրիինգին։ Տիկին Ծործեսը բույրերից ամենաաչխույժն ու նախաձեռնողն է. Խորայելում համախմբում է հայկական համայիշն, կազմակերպում բաղրամական, կրթական, հասարակական, մշակութային ձեռնարկներ։

- Ինչպես են վերաբերվում ԽՄՀ և ՀՀ կազմական օրենսդրությունները հայկական լորրի համար, չեղական օրենսդրությունը պահպան է գործում մի մաս մասնաւությունը:
 - Խորայիշի 4 նախագահների հետ հրաւալի հարաբերություններ են ունեցել: 1979-ին նախագահը Երևանու սպառական համայստանական ներխունիքի համար կամաց առաջարկ է կատարել: Խորայիշը պահպան է կատարել 1988 թվականի հունվարի 18-ին Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակումից հետո:

ԿԵԴԻ ՈՒՆԵՆ ԽԱՐԱՅԵԼԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ: Այստանից հետո ի՞նչ սղասելիքներ ունենան ԽԱՐԱՅԵԼԻ ՀԱՅԻՆ ցԵՂԱՍՄԱՆ ՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱՄԱՐՏՄԱՆ հարցում, մԵՆԱՎԱՆԻ, ԵՐԵ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԻ ԹՇՈՒՄ ՔԻԱ-ԽԱՐԱՅԵԼ ՎԻՇՎԱԴՐԱԾ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՐՔԱԿՐՈ:

- ԽԱՐԱՅԵԼՈՒՄ ՉՈՍ ԼԱՎ ԵՆ ԻԻԾՈՎ 1939-ԻՆ ՀՅԱԼԵՐԻ ՀԱՅՏԻՆԻ ԽՈՍՄԻ «ՈՎԿ Է ԻԻԾՈՎ ՀԱՅԵՐԻ ՑԵՂԱՍՄԱՆ ՈՒԹՅՈՒՆ»: ԽԱՐԱՅԵԼ ԹՇՈՒՄ ՔԻԱ-ԽԵԱՎԻ ՀԱՆԱՐ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒԵՐ ՎԻՇՎԱԴՐԱԾ ՎԻՇՎԱԴՐԱԾ ՎԵՐ Է ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿԱ ՃԸՆՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆԻց: ԻՆՉ ԱԿԱՆԿԱՎԻ ՈՒՆԵՆԱ ԴԻՄԱԳԺԻՆԻՑ, ԸԱ ԱՅԲ Ե ԿԳՈՐԾԻ ԻՐԵԱՄ: Բայց ԽԱՐԱՅԵԼԻ ՆՈՐ ՐԱՄԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ՌԵՆՈՎԵՆ ՌԻՎՈՒ ԱԻ ՀԵՏ ՄԵԾ ԽՈՎՍԵՐ ԵՆ ԿԱՊՈՒՄ: Ե ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԵԼ ԵՆ ՆՐԱՆ ՊԱԿՏՈՆԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՆԲ, ԽԱԿ ՆԱ ՄԻ ԲԱՆԻ ՕՐ ԱՌԱՋ ԶԱՆԳԵՑ ԻՆԾ ԽԱՐԱՅԵԼԻՑ: ՊԱՏԱՍԽԱՆԵցի. «ԻՆՉ ՊԱՍԵԼՈՒ ԵԲ ԻՆԾ, ՊԱԿՏՈՆԱՎԵՏ ՆԱ ՆԱԿՈՎ ԳՐԻ ՆԱԵՒ ՀԱՅ ԴՐԱՏԻ ԳՐԱՍԵ ԱԿԱԿԻՆ: ԵՍ ՆՐԱՆ ԱՍԱԳԻ՝ ԵՐԵ ՀԱՄՈՒՅԱՆՈՒՄ, ՆՐ ՀԱՅԵՐՈ ՄԵԾ ԽԱՆԴԻ

ՀԱՅ. հասնել ու անցնել Կիդրուսին ... հետ էլ Լիքանանին

Հայաստանի առեւտրային ցանցում վերջին սարիներին ավանդույթ դարձած գների հերթական բարձրացումը հիմնականում բացատրվում է համաշխարհային ռուկայում համանման գործընթացներով։ Առեւտրի մեր կազմակերպիչներն ու դատասխանատունները ցավոփ չեն նկատում ու մաքրերում, որ իրենց կողմից հիշատակվող արտելքրում ժամանակավորապես թե մէսամիս լինող ու աղրող մեր հարյուր հազարավոր հարազաներն ու բարեկամները դեմքից դեմք Հայաստան այցելելով՝ սարօրինակից մինչեւ զարմանի զգացում են աղրում։ Հենց թեկուզ զյուղարա-սադրանի գների առումով։

Վերջին տարիներին հաճախ է նշվում, որ զյուղուրտին ցուցաբերվող կառավարական ծրագրերի հետևողական իրազրծման արդյունքում զգալիորեն ավելացել է ՀՀ-ում կարի արտադրությունը, այն տարեկան հասնում է 650 հազար տոննայի: Բայց եթե նայում ենք կառավարության հաստատված ռազմավարական ծրագրերը, նկատում ենք, որ հիւսյալ արտադրանի դիմաց 2015 թվականի համար նախանձված է 900 հազար տոննա ցուցանիշ: Ուրեմն ո՞ւր մնաց զգալիորեն ավելացումը, եթե դարձից էլ դարձ է, որ այս տարեվերջին անգամ 700 հազար տոննա ցուցանիշ չի արձանագրվի: Եվ խնդրեն. չոր կարի, կամ ինչչես մեր մարդիկ են ասում, կարի փուռու որոշակի բանակների ներուժում, կարնամթերի գների բարձրացում:

Այս վիճակը առավել մատչելի ներկայացնելու նորատակով օգտվենք Ավստրիայի առեւտրային ցանցի Penny սուդերնարկետների ցանցի գովազդային թերթիկի լուսանկարից: Պատկերված մեկ տասնյակից ավելի 1 լիտր դարունակության կաթի որեւէ տուփից կարելի է 2-ը Վերցնել՝ վճարելով մեկի գինը՝ 99 ցենս: Զանակի ու տեսակի առումով որեւէ սահմանափակում չկա, ակցիայի ժամկետ է նշված և ամբողջ 3 օր: ՀՀ արժույթով 1 լիտրի գինը սացվում է մոտ 260 դրամ, երբ հայաստանյան առեւտրային ցանցում այն մոտ է նշվածի կրնակիին:

Նրանց, ովքեր կփորձեն հիւել, թե նման գեղչերը տարվա ընթացիում հազիվ մի բանի օր են լինում, իսկ իրենի շայասանում կաթը փաստուեն դեռ էժան են վաճառում, հետեւյալ բացարությունը ներկայացնեն: Ինչդեռ Ավստրիայում, այսողես էլ Եվրոպայի շատ այլ երկրներում արտադրության ու առեւտրային հարկերը ՀՀ-ի համեմատ եռակի բարձր են: Ավստրիայում, օրինակ, երկիր 365 միլիարդ դոլար ՀՆԱ-ից հավաքարվում է 210 միլիարդ դոլարի բյուջե, 60 տոկոսից բարձր ցուցանիշ, եթե մեր համանանա արդյունքը 20 տոկոսի էլ չի հասնում: Արդյունքում Ավստրիայում մեկ բնակչի հաշվով բյուջեից տարեկան ծախսը կազմում է 26000 դոլար, ՀՀ-ում՝ 1000 դոլար: Խղճուկ այս գումարով ինչդեռ դպրոց ու բուժհաստատություն վերանորոգեն ու անձնակազմ դահեն, մշակույթ ու հարակից դորսներ խրախուսեն, փողոցներն ու դաշմական հուշարձանները կարգի բերեն... Չե, չի սացվի, եթե անգամ կախարդական փայտիկ գտնվի ու բյուջեն ներկայիս ՀՆԱ-ի 60 տոկոսը կազմի: Լավագույն դեմքում ներկայիս 1000 դոլարը կվրկնադաշտակի, որով նոյնական հայաստանցիների հոգսերը չեն լուծվի: Այլ բան է դեսք, ասենի երկի գյուղաբնակին անմիջական աջակցություն ու օգնություն, երան էլ շատերի դես փոնր ու միջին գրեթարության միջավայր տեղափոխում, դարձ հումքարտություն դարձ արտադրատեսակներ արտադրողի կարգավիճակի աղափոխում, որդիսի գործնքացների արդյունքում է, որ մեր աղբաշիկ 10 միլիարդանոց ՀՆԱ-ն կածի ու թերեւս մնտենա, ասենի, մեր մեկ երրորդ տարածն ու բնակչությունն ունեցող Կիլորուսի 24 միլիարդ դոլար ՀՆԱ-ին ու 11 միլիարդ դոլար բյուջեին, մտնում ունենալով փոփոքի Լիբանանի 65 միլիարդ դոլար ՀՆԱ-ն ու 15 միլիարդ ռուսական բյուջեն:

Այսուհանդերձ վերաբառնանք կաթի 600900 հազար տոն-նա տարեկան արտադրությանը: Այսեղ 77 340 հազար գյուղացիական տնտեսությունների մասնակցությունն այնքան աննշան է, որ այն կարելի է նաև ակցություն չհամարել: Այլաղես հայ գուղարնակն այսպահ անզոր վիճակում չէր հայ-նակի, մասսայաբար արտադրության չէր տրվի:

Այս էլեկտրոնային հայեցակացը

ԳԵՂԱՄ ՔՅՈՒՐՈՒՄՅԱՆ
24.09.14

**Պլատոն ընկերու է, ու Ճշմարտությունն
իսկի էլ ավելի քանի չէ**

- Սպիրոնը Հայոց ցեղասպանության ճանաչման ու դատապարտման հարցում ազա գործելու պվելի մեջ հնարավորություն է ունեցել, քան Հայաստանը: Ի՞նչ արձագանք էին ստանում Ձեր կազմակերպած բողոքի ակցիաներու երևասարեմում:

-1971-ին բրոդիի երե կազմակերպեցին, որի շարունակությունը նստացուցն է: Աշկարաբղիք Ծիծեռնակաբերդի հոււշահամալիրն էին սարել ու կողին նստել: Պահեստինյան բերբերից մեկում

երից ավելի վտանգավոր եւ ազբ-սիկ են, 35 հազար են: Նրանք, թուր-ֆերի հետ թե թելի սպած, հզոր բարձույթուն են անում, ամեն տեղ ի-րենց ճարդու ունեն՝ կորայիշ ամենակարեւոր կառույցներում: Զնեսե-թում 3 ադրբեջանցի կա, որոնք դարբեցաբար բարձրացնում են խո-ջալովի՝ այսպես կոչված ցեղաս-տանության ճանաչնան հարցը, ա-մեն տարի՝ փետրվարի 28-ին, Զնե-սեթում սուր ու ժիվան են կապում: Տեսե՛, բազմիցս աղացուցվել է, որ խոջալուն իրենց իրենց ձեռքի գործն է՝ թատերական ներկայացում, բայց նրանի ամեն ինչ անում են՝ ա-խարի աչենք կապելու եւ իրենց սուսն առաջ տանելու համար: Զնե-սեթի արտաֆին գործերի եւ դաշ-տանության կոմիտեի ղեկավար Լիբերմանը բացահայտ հակահայ-կական արոգչություն է անում:

Աղրթեցանցիներն իրենց փառաբանող, հսկ հայերիս զրդարտող գրքեր են հրատարակում ու անվճար բաժանում: Մենք ստիլված ենք լինում հսկայական տղաֆանակներ զնել, որդեսզի այդ հերյուրաները չտարածվեն հւրայելով մեկ: Սույն փոխ զրեր են, բայց օսարն ընդունում է այն, ինչ ճառուցվում է իրեն: Մենք դարտավոր ենք աղրթեցանական բարգչության դեմ դայտարել անզերեն բարձր որակով հրատարակված զրերով, որոնք կներկայացնեն մեզ, մեր երկիրը, մեր անցյալն ու ներկան: Բայց զրեր ոչինչ չենք անում այդ ուղղությամբ:

- Թուրք-աղբյուրեանական ազդեցությունները բավականին

ունեն լուծելու, իսկ նա դա
տասխանեց. «Չեմ մոռան
ձեր փոր եւ հզոր ազգին: Ի
հայանդաս գործը դիտե
շարունակվի»: Դրեա շա-
մակուրականներ կանգնա-
են հայերի կողին: Յաիր Ցա-
քանը շարունակում է գրել ո-
խոսել ի դաշտանություն
հայերին: Խորյելի հեռուս-
տաւության դաշտնային
րից Ցակոր Ախիմիիրը կոչու-
ղիմել է Երկրի նախագահին
ընդունել դատանական ճա-
նարտությունը, ծաղիկմե-
կերցնել ու ի դաշտն հար-
գել Հայոց ցեղասպանու-
ն զոհերի հիշատակը:

Ենչում են Վերաբերում Սերգայանի՝ Թուրքիայի նախագահին Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարեկիցի միջոցանելու մասնակցելու հրավելու:

Հաս վաս: Ի՞նչ իրավեր, ինչո՞ւ
ին մենք դաշտնական իրավեր
արկենք այն էլ Թուրիայի նա
գահին: Ես կտրականաղե
եմ Թուրիայի հետ որևէ առն
քան, բայց դեռ այդ ոճազորու
թը դաշտնաղեն չի ընդունե
նելիք: Ես ու բոյերս «սեւ ցո
կում» եմ. մեզ արգելված է նա

Թուրիա: Իսկ մենք դրանից
ու ույզած ենք: Հաս էլ մեխու ե
էլ թողնեն: Կարծում են դրանից
նեղե՞լ ենք. ամենեւին: Ի՞նչ դի
ասի Ծիծեռնակաբերդում Երդ
որ. գալու է դարձյալ ձեռք առն

• 100 •

ՎԱՐՐԱՄ ԱԹԱՆԵՍՅԱՆ

Ի՞նչ է կատարվում Ադրբեջանում՝ ղժվար է բնութագրել։ Այստեղ կառավարությունը որոշել է Մայիս օրինակով «կոլտսուրական հեղափոխություն» սկսել։ Ոչ, հարեւան Երկրու բրնձի դաշտեն ավերող ճնշդուկներ չկան, որդեսզի ոչնչացվեն։ Ադրբեջանը շատ դիմու է նստել «նավթային աստղի» վրա եւ օյլուանտեսությանը զբաղվելու ցանկություն չունի։ Սարդիկ տամյակ հազարերով լրում են իրենց բնակության վայրերը՝ Բավում եւ մերձական պանական աշխատանք փնտելու։

Ըստ անգամ դաշտոնական սվյալների, Ադրբեջանի բնակչության շուրջ 45 տոկոսը կենտրոնացած է այդ Երկրի մայրաքաղաքում։ Դա ոչ միայն սոցիալական, այլև ներքանական լրագույն նարաահրավեր է իշխանությունների համար այն դատարկով, որ նարդկային ահեթելի զանգվածը կարող է դաշնալ անկառավարելի։

Եթեույթն այնքան հաճատարած բնույթ է կրում, որ Միացյալ Նախագահության նախագահ Օրբելյան օրեւ ի շարու այլ երկրների, որտեղ մարդու իրավունքները խախտվում են զանգվածաբար, նույնի է նաև Ադրբեյջանը: Իշխող վարչախմբի ղաջախանն իրեն սղասել չէ վեց սեպտեմբերի 24-ին այդ առթիվ հայտարարությամբ հանդես է եկել կառավարող «Ենի Ազգայիշացան» կուսակցության գործադիր փարունակարի տեղակալ, խորհրդարանի ղաջախան կազմավոր Միավունակությունը:

«Մինչ Ադրբեյջանին բննադասելը Բարս Օրբելյան կամ նրա օգնականները դեմք է ծանոթանային Ադրբեյջանի օրենքներին, որոնցով կարգավորվում է ոչ կառավարական կազմակերպությունների գործունեությունը», - ասել է Նովունակությունը: Նա հիշեցրել է, որ Ադրբեյջանն «աշխարհի միակ երկիրն է, որտեղ ոչ կառավարական կազմակերպությունները դժուական աջակցություն են ստանում»: Նրա խոսելով՝ «ոչ կառավարական կազմակերպությունները պահպանում են Ադրբեյջանի անկախությունը»:

Արտաին եւ Արտիհն խղաքականության հարցերում լիովին ձախողված՝ Ադրբեջանի իշխությանը պարզաբնումը ոչինչ նոր առաջարկելու ընդունակությունը փաստութեան, չունի: Այդ երկի հայանությունների համար «ամենու լավ նոռացված հինն է» կազմակերպությունը է դարձել «Քրիօղակ», Երևանի հետեւողականութեան կրկնութեան իրենց նախորդներին՝ ամենի համար մեղադրելով հայկական «լոբբիին»:

Ժամանակին Ադրբեջանի կողմանից նեկապարներն էին օրգանացած վարկած, թե ԱՄՍ այցի ժամանակը՝ «հայ մեծահարուսաներ» կաշառել են» Միխայիլ Գորբաչևին, թե «նրա բոլոր օգմականները ու խորհրդականները հայերն են» այդ իսկ դաշտառով էլ ԼՂ հայության Սովորված հայամետ կեցված ունի»: Կոմունիստներին փոխարինութեան Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատի նացիոնալ-սոցիալիստական ները, բայց Լեռնային Ղարաբաղի հարցում նրանք էլ մնացին «հայ կական լոբբիի ազդեցության գաղափարի կրողներ»:

Պորբաշեաից՝ Օքամա. «Խայկական լոքրից խաթվածներ»

Որդեսքի ինչ-որ բան համկարծ այնպէս չինի, իշխանությունները որուել են օրենսդրութեան սահմանափակել քաղաքան, հարսանցաց հանդեսների, կրնա-ծիսական արարողությունների ճամանակիցների թվաքանակը, իսկ միջոցառությունների համար օրենքով սահմանել «խելամիտ ընթացակարգ»:

Աղրեթշանի հոգեւոր առաջնորդարանն արդեն իսկ կրոնական սպասավորների համար սահմանել է «միասնական համագոքնես», իսկ «մոլլաները դեմք է համադատասխան որակավորման դասընթացներ անցնեն եւ ստանան հավասարեցնեն»: Հայկառակ դեմքում նրանց կարգելվի կատարել թաղման, արու երեխաների թլուածնան, ինչպես նաև՝ հարսանյաց ծիսակարություններ:

Միաժամանակ շարունակվում է համատարած դայլարը «դրամաճնորհների միջոցով գործունելովում ծավալող» հասարակական կազմակերպությունների եւ առանձին իրավապատճառան անձանց դեմ: Գրեթե ամեն օր Բարձրակարգ խուզակության են ենթարկվում հասարակական այն կազմակերպությունների գրասենյակներն ու բաղադրիչների բնակարանները, որոնի հանդես են գալիս ի դաշտային մարդու իրավունքների, օրինականության եւ հանդուժողականության:

ԱԵՐԻ Ֆինանսավորման եւ գործունեության հարցում դեմք է լինի թափանցիկություն, ինչը չի տահղանձել որու՝ արտելիրհց դրամաշնորհներ սացող կազմակերպությունների դեմքում», որոնց գործունեությունն, ի դեմ, ոչ դատական կարգով Արբեջանում դադարեցվել է:

Նովրուզը հատուկ ընդգծել է, որ Վրաստանում «Վարդեի հեղափոխության ժամանակ հսկայական դերակատարություն է ունեցել Սորոսի հիմնադրամի տեղական ներկայացուցչությունը»:
Դեմքանի համար այս պատճենը առաջարկություն է հանդիսանում:

Բայց Ադրբեյջանում փորձում են «արտաիին միջամտությունն արմատից կտրելու» բաղաբանության համար օժնել «ավելի հիմնավոր բացարություն»։ Գրեթե բոլոր ոչ կառավարական, իրավադաստան կազմակերպությունները, որոնց գործունեությունը կասեցվում է, ինչը ես նաև կալանավորված հանրային գործիչները հայտարարվում են «հայկական ազգեցության գործակալներ»։ Վերոհիշյալ Նովրուզովը, մասնավորաբես, Ադրբեյջանի հասցեին ԱՍՍ նախագահի հնչեցրած բնադրատությունը համարել է «հայկական լոքրի ներկայացուցիչների կողմից աղասիել կացված լինելու արդյունք»։

Աղրթեանի կառավարող կուտակության ներկայացուցչի կարծիքով՝ ԱՄՆ նախագահը «Ենթարկվել է Միացյալ Նահանգների հայկական շրջանակների ազդեցությանը»։ Ավելի վաղ մասնության հրադարակումներ էին շրջանառվել, թե «Բարվում բացահայտվել են հայկական լրտեսական ցանց»։ Ես դա այն դեմքում, երբ «Հայաստանի օգտին լրտեսությամբ գրադարձվող» կազմակերպությունը Բարվում դեմքական գրանցում է սահմանադրությանը 1994թ. օգոստոսին եւ 20 սարի շարունակ անարգել գործել։

20 տարի է՝ Աղրեցանում իշխում է Ալիեւի վարչախոսմբը: Այս ընթացքում աժսահիում ծաս բարձր է փոխվել: Նոյնն է մնացել իշխում ուժի ընկալումը՝ «Աղրեցանի դեմ հայկական լրբին ամենուր եւ բոլոր միջոցներով անհաջող դայտար է մղում»: Վեցին դրսեւորումը Բարագ Օքամայի «հայկական լրբին ազդեցության տակ ընկնելու» համար ներկայացված մեղադրանն է:

Այդ ամենը ծիծառելի կլիներ, եթե այդքան ողբերգական չի լինել հենց Աղրեցանի իշխող վարչախոսի համար, որն ամենամյա ռեժիմով իր հղատակներին ներկա ընչօւմ է, թե իլիամ Ալիեւի «միջազգային վարկանիշն օրեցօր անում եւ անրապես կամ» է: Եթե դա այդպես է, առաջ հնչ կարող անել հայկական լրբին, որը հնարավորություններն անհամենա սուլ են, բայց Աղրեցանի իշխող վարչախոսի մի բան տասնյակ միջիադրավոր դոլար հասնող անձնական հարստություն:

Իսկ եթե այնուամենայնի հայկական լորրին ավելի ուժեղ է, ապա ինչպես է «աճում Ադրբեջանի միջազգային հեղինակությունը»։ Իրականությունն այն է, որ Ալիեկի հեխող վարչախսնքի հաղափական եւ մյուս բոլոր ռեստորաններն արտադրություն աշխարհում այլևս հետարքություն չեն շահուածում։ Որպեստեւ Ադրբեջանու տարրական այլակարծությունն հետաղղնդպում, դետական հարցությունը կողղողական մարդու իրավունքները ունահարվում են Ալիեկի վարչախսումը իրեն սղաբել է։

Եւ հայկական լոքին կատարած է այս պատճենը՝ այդ մասին առաջին հայոց պատճենը և առաջին հայության պատճենը:

Սալմոնդը մերկացրեց Լոնդոնի խաբեռությունը Եւ հրաժարական տվեց

Հովանդիայի նախարարական Ալեքս Սահմանդը դատունական Լոնդոնին մեղադրել է Հովանդիայի անկախացման դեմ վեերկած հովանդացիներին խարելու մեջ: Այդ մասին նա հայտարել է «Մայ ճյուղ» հեռուստաալիքին սպած հարցարույցում:

**Սալմոնի խոսերով, հանրավետի ժամանակ Շուլանդիայի
Տաճարի վեհապետության մասին**

անկախացման դեմ վեերկած մարդիկ «չարացած ու հիասթափված են», անի որ ՄԵԾ Քրիտանիայի երեք հիմնական կուսակցությունների առաջնորդները (Դահլմանողականների առաջնորդ, Վարչապետ Նելիդ Կեմերոնը, Լիբերալ-դեմոկրատների

առաջնորդ Նիկ Ջեզզը, լեյբորիստների առաջնորդ Էդ Միլիբեն-դը հրաժարվել են swarawatcəwənī լիազորությունների ընդ-լայնման Վերաբերյալ իրենց սկած խոսումներից:

Ըսլանդիայի վարչապետը դասել է, որ սվյալ հարցի առթիվ

Կեմերոնի և Սիլիբենդի միջեւ տարածական ուժություններ ծագեցին

հանրավելի դաշտնական արդյունաբերի հրատարակմանը հաջորդած առաջին իսկ օրը՝ Դրանք վերաբերում են Շուլանդիայի խորհրդարանին նոր լիազորությունների փոխանցման ժամանակացույցին։ Այսինքն, Կեմերոնը գտնում է, որ դրանց ընդլայնումը դեմք է տեղի ունենալու Անգլիայի սահմանադրական բարե-

փոխման մեջ ուղղությունների կատարմանը զուգընթաց (ռուլանդացի դասգամավորներին կարգելիքի վեարևել բացառապես Անգլիային առնչվող հարցերի առթիվ), մինչդեռ Միլիբենդը համաձայն է ՍԵԾ Բրիտանիայի վարչապետի հետ:

Ծովանդիայի անկախության համարվեն տեղի ունեցած սեղմեմբերի 18-ին: Սասանակիցների մոտ 55 տոկոսը հանդես է կավ Միացյալ Թագավորության կազմում մնալու օգտին, որի վարչադես Դեկիդ Կեմերնը խոստացել էր ընդլայնել Ծովանդիայի լիազորությունները: Ծովանդացիների անկախության շատագով, Երկրի նախարարադես Ալեքս Սալմոնը բվեարկության արդյունների հրաժարակումից հետո ոչ միայն դատադրտեց դաշտոնական Լոնդոնի խարենությունը, այլև, իհմի՛ ընդունելով անկախացման կողմնակիցների դարտությունը (45 տոկոս կողմ, 55՝ դեմ), հայտարակեց, որ բողոքում է Ազգայնական կուսակցության առաջնորդի եւ Երկրի Վարչադեսի դաշտոնները:

Զնայած տուլանդացիների հանրավէկի բացասական արդյունքին, Եվրոպայում ուժեղանում են անջատական տրամադրությունները: Մասնավորապես Խողանիայի հյուսիսում գտնվող Բասկերի եկեղում վերստին խոսում են ինքնավարության անհրաժեշտության մասին, իսկ ինքնավար Կատալոնիայի կառավարության դեկավար Արթար Սասը որուել է անկախության հանրավէ անցկացնել առաջիկա նոյեմբերի 9-ին: Խողանիայի կառավարությունը նման հանրավէկի անցկացնը համարում է անօրինական: Իսկ Եվրիհանձնաժողովի փոխնախագահ, ԵՄ արդարադատության հարցերի գծով հանձնակատար Վիկիան Ռեդինզը նույնիսկ հայտարարել է. «Անկախության հանրավէկի դրական արդյունքի դեմքում Կատալոնիայի բնակչները կհայտնվեն ԵՄ-ից դուրս, Եվրոյի համակարգից դուրս եւ առանց ԵՄ բաղադրացիության»: Ի դեռ, Խողանիայի ՀՆԱ 20 տոկոսն աղահովող Կատալոնիայում անցկացված վերջին հարցումները վկայում են, որ բնակչության բացարձակ մեծամասնությունը (մոտ 80 տոկոս) անմասնութեան նորմնական է:

Բելգիայում «Նոր ֆլամանդական դաշինք» հանդես է գալիս Ֆլամանդիայի անկախացման օգտին: Ազգայնականների առաջնորդ Բարբ դե Կեվերը կտահ է, որ բելգիական ղետությունն առանց այդ էլ «անհետանալի է», ուստի ուզում է անկախ Ֆլամանդիան ստեղծնաբար հսկելու ռահանձուությունների նիշուու:

Իրայի մատուցած լասաւը բանագույքունաւու պահպանվութեաւու:

Իտալիայի հյուսիսում գտնվող եւրմանավեզու Դարավային Թիրոյի մարզու «Ազատություն» կուսակցությունը եւազում է տարածի ինքնավարության մասին: Մինչ 1-ին աշխարհամարտը Դարավային Թիրոյը դատկանում էր Ավստր-Հունգարիային, բայց հետո մտավ Իտալիայի կազմի մեջ: Անկախական տրամադրություններն ուժեղացել են Իտալիայի բարեկեցիկ հյուսիսի նաեւ այլ մարզերում Լոքարդիայում եւ Վենետոյում: Բավարիայում եւս սկսել են խոսել ինքնավարության եւ անկախության մասին, սակայն ընդհանուր առմանք այնտեղ գերակշռում են Գերմանիաի միասնականության կողմնակիաներու:

